

KLUGE

Nye kontraktsreguleringer i vår digitale virkelighet

- et innblikk i utviklingen som skjer med Statens standardavtaler

Frederik Nordby og Stian Oddbjørnsen

Tema for innlegget

- Overblikk Statens standardavtaler
- Trender og behov som har foranlediget SSA-L og SSA-S
- Litt nærmere om SSA-S
- Litt nærmere om SSA-L

Foto: Jonas Verstuyft/Unsplash

Overblikk Statens standardavtaler

-
- Statens Standardavtaler (SSA) er kontraktsmaler for kjøp av IT- og konsulentttjenester
 - Røtter tilbake til 1970-tallet
 - Opprinnelig formål å ivareta statens kundeinteresser på en bedre måte
 - Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) er i dag «eier» og forvalter av avtaleporteføljen
 - Porteføljen revideres og oppdateres i tråd med teknologisk, markedsmessig og rettslig utvikling
 - Siste store revisjon 2015
 - Utkast gjøres tilgjengelig for høring, men avtalene kan ikke regnes å være *omforente* standardavtaler

- Kjøpsavtalen (SSA-K) (etabl. 1971)
- Vedlikeholdsavtalen (SSA-V) (etabl. 1971)
- Konsulentavtalene (etabl. 1981)
 - Oppdragsavtalen (SSA-O)
 - Bistandsavtalene (SSA-B og SSA-B enkel)
- Utviklings- og tilpasningsavtalen (SSA-T) (etabl. 1999/2006)
- Driftsavtalen (SSA-D) (etabl. 2006)
- Rammeavtalen (SSA-R) (etabl. 2007)
- **Smidigavtalen (SSA-S) (etabl. 2014)**
- **Avtale om løpende tjenestekjøp (SSA-L) (etabl. 2017)**

Kilde: <https://www.difi.no/nyhet/2015/07/nye-og-bedre-standardavtaler-klare>

Trender og behov som har foranlediget SSA-L og SSA-S

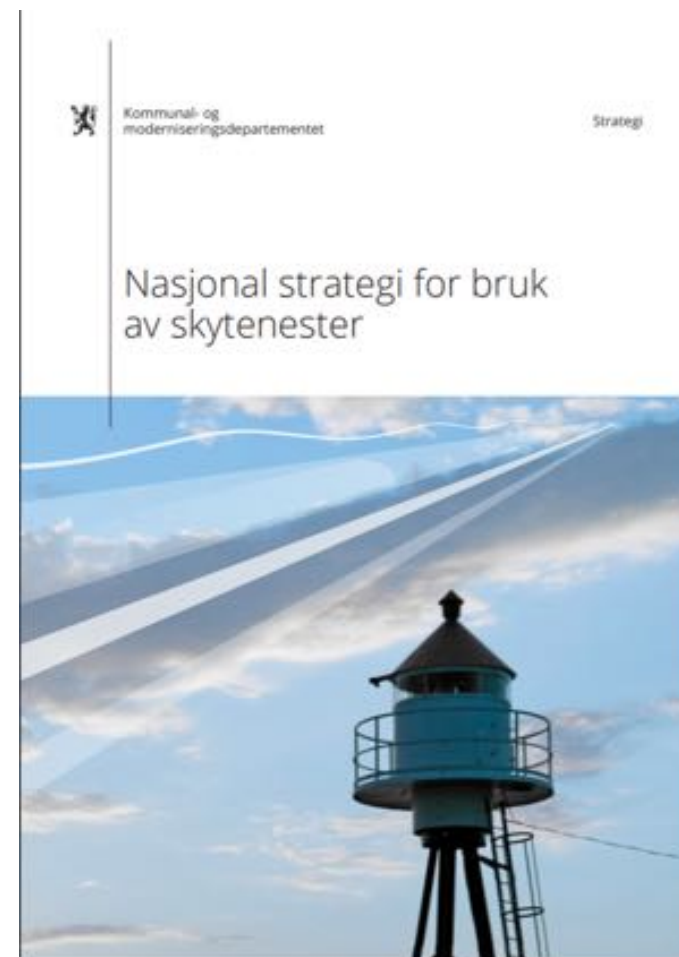
Skytjenester (cloud computing)

- Samlebetegnelse:
 - Dataprosessering, datalagring, levering av programvare på servere som er tilgjengelig fra eksterne serverparker tilknyttet Internett
- Ofte standardiserte ytelser til mange kunder
 - Kunden slipper å investere i egen infrastruktur
 - Skalerbar opp mot behov
- Potensielle utfordringer knyttet til regelverksoppfyllelse
 - Personvern, arkivloven, sikkerhetslovgivning, bokføringsloven ...

Photo by [Nacho Rochon](#) on [Unsplash](#)

«I åra som kjem må offentleg sektor bli meir kostnadseffektiv. Bruk av IKT og digitalisering av tenester er ein viktig del av dette. Men dei digitale tenestene og dei offentlege IKT-systema skal òg drivast kostnadseffektivt. I digitaliseringsrundskrivet for 2016, som gjeld alle verksemder i statleg sektor, har vi derfor tatt inn ei anbefaling om at offentlege verksemder skal vurdere skytenester som eit alternativ når dei skal skaffe IKT-tenester. I denne strategien legg vi fram fleire tiltak som skal gjere det enklare for både offentlege og private verksemder å gjennomføre denne typen vurderingar.»

- 10 -15 % av alle IT-prosjekter stanses før de leverer noe som helst
- Nylige undersøkelser av et utvalg IT-prosjekter (Jørgensen 2016) viser:
 - Kun 5 % av prosjektene ble evaluert å være vellykket på alle parametere*
 - Hele 50 % var «ikke vellykket» på minst ett av parameterne*

*«tidskontroll», «budsjettkontroll», «systemkvalitet», «prosjekteffektivitet», «levert funksjonalitet» og «kundetilfredshet»

Kjennetegn ved utviklingsprosjekter som lykkes

- Høy grad av kundekontroll, kundeinvolvering og kundeansvar
- Høy prioritet for prosjektet i virksomheten
- Smidig utviklingsmetodikk
- Betaling etter medgått tid («time and material»)

Photo by [Tim Gouw](#) on [Unsplash](#)

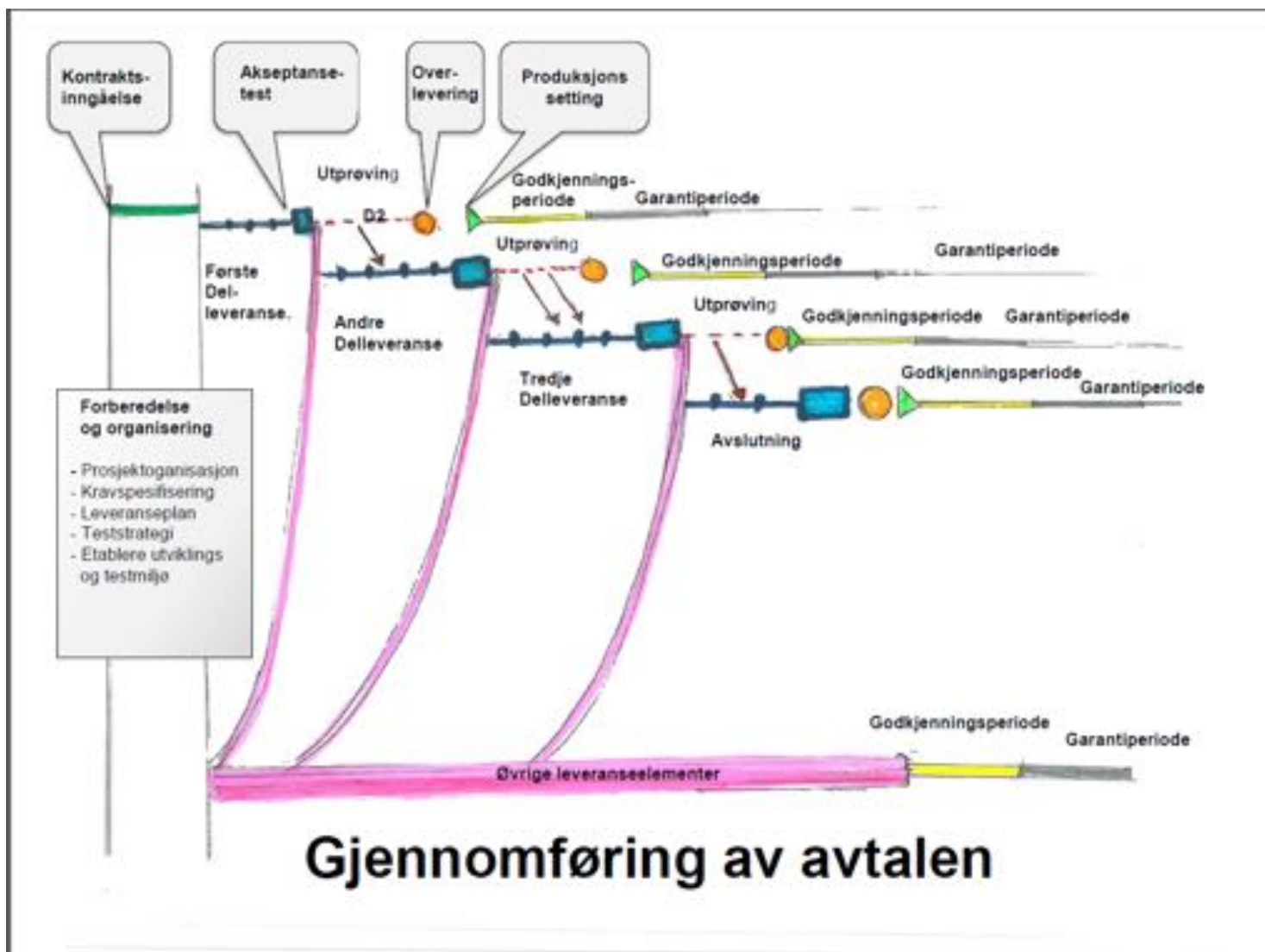
SSA-S

viser vei

- SSA-S er en avtale basert på smidig utviklingsmetodikk
- Programvareutviklingsmetode skal beskrives i bilagene
- Skiller seg på flere punkter fra SSA-T (som er den avtalen det er mest nærliggende å sammenligne med)
 - Behovsbeskrivelse, ikke kravspesifikasjon
 - Mer samarbeid mellom partene
 - Utvidet adgang til midlertidig stans, avbestilling, oppsigelse mv.
- «Avtalen reflekterer en gjennomføringsmodell basert på fleksibilitet i systemutviklingen og et tett samarbeid mellom Kunde og Leverandør for å realisere behovsbeskrivelsen», punkt 1.4
- Difi: «Smidigavtalen inneholder en prosess hvor kunde og leverandør jobber sammen store deler av tiden. Det krever derfor mye ressurser av deg som kunde. Det er en fordel dersom du som kunde har erfaring med smidig utvikling.»

- Fem faser i kontrakten
 - Forberedelsesfasen (punkt 2.2)
 - Spesifisering, testing og utprøving (punkt 2.3)
 - Overlevering (punkt 2.4)
 - Produksjonssetting, godkjenningsperiode og leveringsdag (punkt 2.5)
 - Avslutning (punkt 2.6)
 - Utviklingen av Programvaren skal være organisert i Delleveranser som består av én eller flere iterasjoner (utviklingssykluser/sprinter). Det skal gjennomføres Akseptansetest for hver Delleveranse, se punkt 2.1.1 (Programvareutvikling – Delleveranser)

Gjennomføring av SSA-S (hentet fra difi.no)

- «Fossefallsmetodikken er død» - artikkel i Finansavisen 12. februar 2018
- Lever imidlertid i beste velgående – SSA-T fortsatt den mest brukte programvareutviklingsavtalen i det offentlige
- Hvorfor?
 - Krevende å benytte?
 - Lite kjennskap?
 - «Enklere» å forholde seg til fossefallsmetoden fra et kundeperspektiv?

SSA-L

viser vei

Hvorfor SSA-L?

- Ingen av avtalene i SSA-porteføljen passet direkte (alene) for standardiserte tjenestekjøp over Internett
 - MERK: SSA-L er ikke eneste avtale som kan/skal brukes ved skytjenester generelt – avhenger av leveransens art og omfang
- Meldt om stort behov for standardreguleringer på dette området

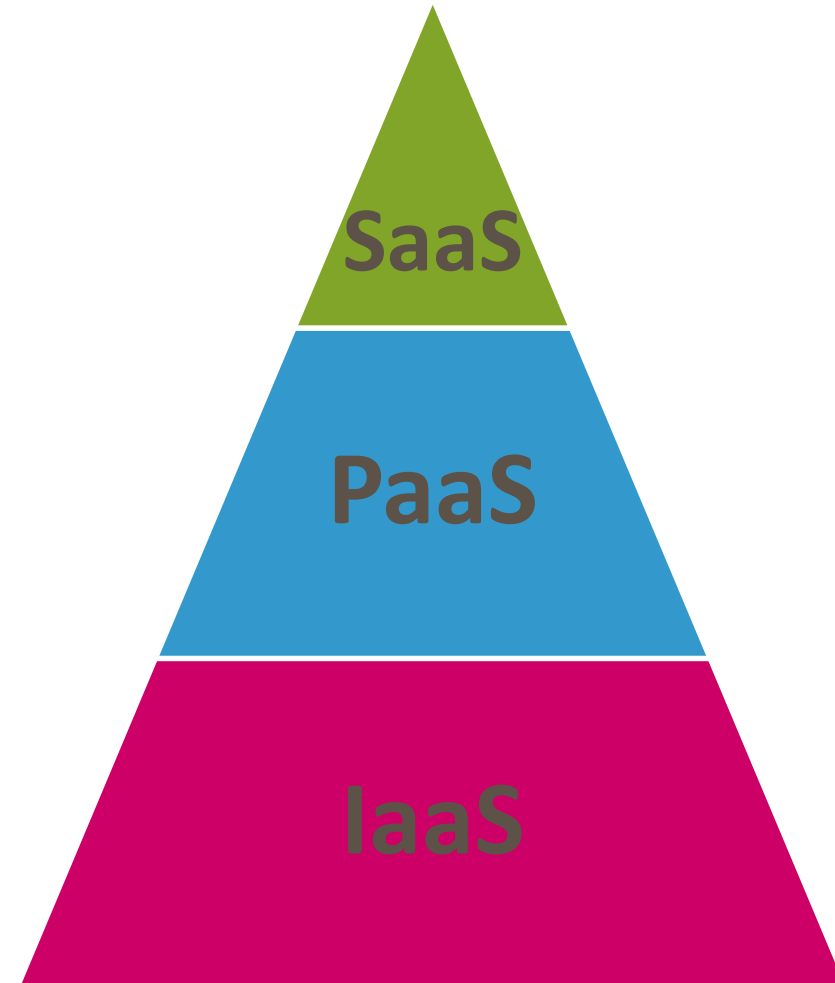
Arbeidet med ny avtale

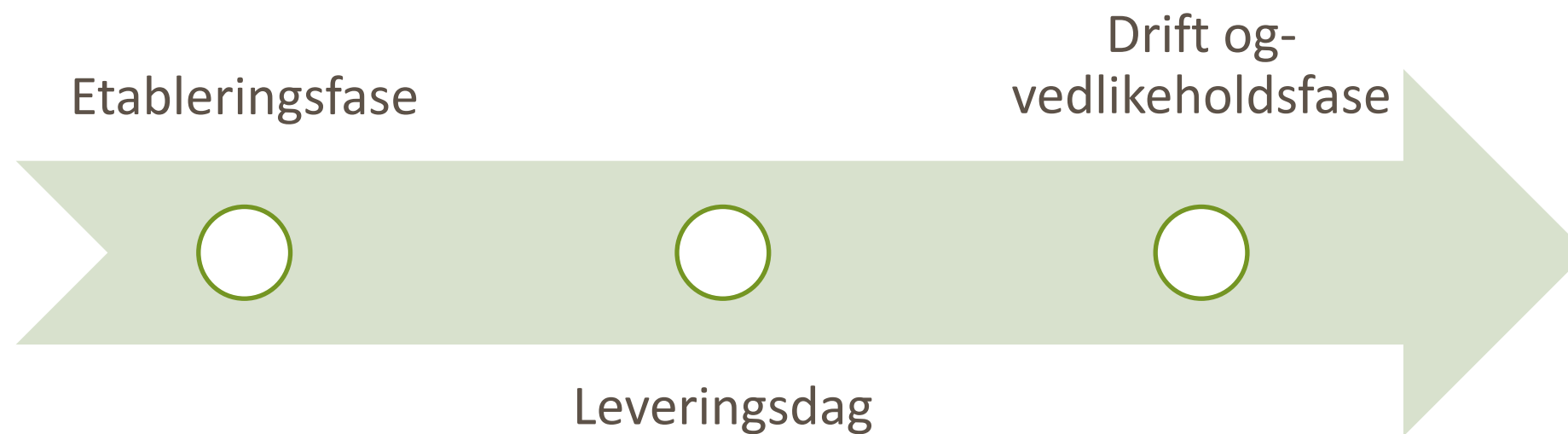
- Første SSA-L publisert januar 2017
 - «Prøveklut»
- Innspill, høringsrunde, referansegruppe
- Nåværende versjon publisert mars 2018
 - Store endringer fra 2017-versjonen
- Veiledningsarbeid
 - oppdatering bilag våren 2018

- Ambisjon: Egnet til de fleste standardiserte «as-a-service»-leveranser
- Åpnes for å innta installasjon, konfigurering, tilpasning og/eller integrasjoner i tjenesten.
 - Bør begrenses til enkle slike oppdrag
- Tjenesten spesifiseres i bilag

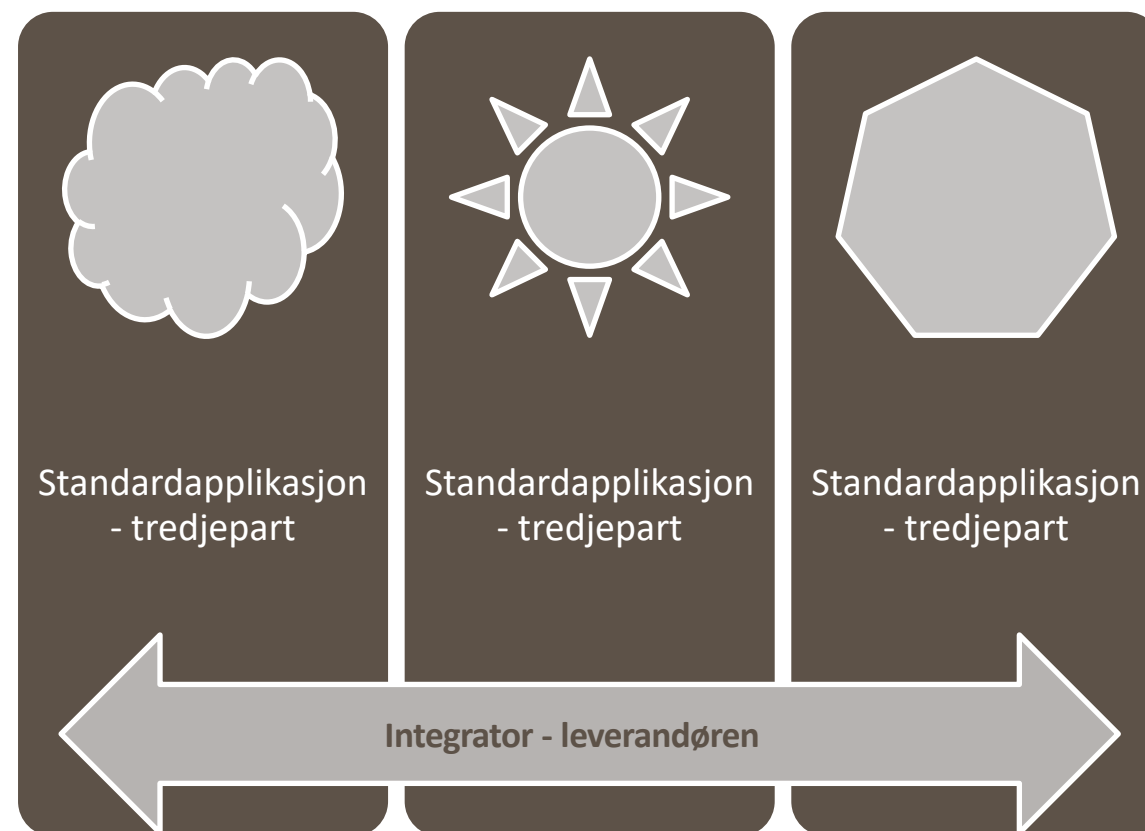
Tidslinje – avtalens faser

Ansvar for tredjepartsleveranser – regulering i SSA-L

■ Problemstillingen:

- Tjenesten kan være satt sammen av ytelser fra tredjeparter
- Hvilket ansvar skal leverandøren ha for tredjepartsytelsene?

- Vilkår for Kundens bruk av tredjepartsleveranser skal legges ved:
 - Vilkårene er bindende for Kunden
 - Leverandøren skal overordnet beskrive hvilke forpliktelser vilkårene pålegger Kunden og hvilke ansvarsbegrensninger tredjepart forbeholder seg

- Leverandøren er *ikke* ansvarlig overfor Kunden for feil i tredjepartsleveranser som oppstår *etter* leveringsdag
 - gjelder *ikke* dersom Leverandøren kunne eller burde ha begrenset omfanget og/eller konsekvensene av slike feil (kontrollansvar)

- Ved feil i tredjepartsleveranser plikter Leverandøren:
 - å melde feilen til tredjepart,
 - begrunne overfor Kunden hvorfor han ikke kunne eller burde ha begrenset omfanget og/eller konsekvensene av slike feil
 - holde Kunden orientert om status for feilrettingen.
- Dersom avtalt **funksjonalitet fjernes** i tredjepartsleveranser, vil slikt tap av funksjonalitet kunne gi Kunden krav på prisavslag og/eller heving.

Alle rubrikker skal være kryssset av (ja eller nei)	Ja	Nei
Bilag 1: Kundens kravspesifikasjon		
Bilag 2: Leverandørens beskrivelse av tjenesten		
Bilag 3: Plan for etableringsfasen		
Bilag 4: Tjenestenivå med standardiserte kompensasjoner		
Bilag 5: Administrative bestemmelser		
Bilag 6: Samlet pris og prisbestemmelser		
Bilag 7: Endringer i den generelle avtaleteksten		
Bilag 8: Endringer av avtalen etter avtaleinngåelsen		
Bilag 9: Vilkår for Kundens tilgang og bruk av tredjepartsleveranser		
Andre bilag:		

Oppdatert veiledningstekst
utarbeidet til bilagene

Takk for oppmerksomheten!

Frederik Nordby: frederik.nordby@kluge.no, 408 63 814

Stian Oddbjørnsen: stian.oddbjornsen@kluge.no, 957 89 414